

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۶/۴/۱۸

۵۴۰

شماره چاپ

۲۷۵

شماره ثبت

یک شوری

طرح حذف ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی

کمیسیون‌های ارجاعی

بهداشت و درمان

اصلی:

اجتماعی

فرعی:

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای ۸۱ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

در قانون تأمین اجتماعی مواد (۲۸) و (۳۸) با صراحت و تعیین ضریب حق بیمه را مشخص کرده و کارفرما مکلف است که فهرست کارکنان خود را ارائه دهد و حتی برای تضمین عدم تضییع حق بیمه شده پنج درصد صورت وضعیت در کارهای پیمانکاری و ... با فرآیند معلوم مسدود می‌شود تا حقی از بین نرود. در ادامه، قانونگذار اختیاراتی را به سازمان تأمین اجتماعی می‌دهد که برای احقاق حقوق قانونی نیاز به توسل به دستگاه قضائی و ضابطین آن ندارد و رأساً اقدام می‌نماید. حال با توجه به کارآمدی این چند ماده در ماده (۴۱) تحت عنوان: «در مواردی که نوع کار ایجاب می‌کند سازمان می‌تواند به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت فرد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید.» شاید در چند ده سال قبل که ساز و کارهای کنترلی وجود نداشت، دادن چنین مجوزی مشکل ساز نبود ولی امروز به خاطر تصمیمات خلاف قانون، این ماده (ماده ۴۱) محل اخذ وجوه نجومی خلاف قانون، تبعیض و تشکیل پرونده‌های

کثیری را در محاکم به دنبال داشته است که در سالهای قبل و اخیر بخشنامه‌های مرتبط با این ماده محل مناقشه بوده و در نهایت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری اقدام به ابطال این بخشنامه می‌کند، در صورتی که سازمان تأمین اجتماعی تبعیت نکرده است. لذا طرح ذیل تقدیم می‌گردد:

کوهکن - حیدری - فرمند - بیرانوندی - کیان‌پور - شوشتری - رجبی -
خالدی - رضیان - فولادگر - گرمابی - نورقلی‌پور - منصوری - قاضی‌پور -
اسدی‌کرم - انصاری - فرهنگی - ملکی - امیرآبادی - مقدسی - زرآبادی -
سبحانی‌فر - باستانی - حسینی‌کیا - اسمعیلی - سالک - اعزازی - قمی -
نظرافضلی - سیاوشی - ساعی - یوسفیان‌ملا - حاجی‌دلیگانی - پوربافرانی -
کبیری - بهرام‌نیا - سیدحمیدرضا کاظمی - عثمانی - همتی - درازهی -
تاج‌گردون - فلاحتی - عبادی - کرم‌پور - سیدکمال‌الدین شهریاری -
کاظم‌زاده - سلام‌امینی - شریف‌پور - مره‌صدق - خضری - محبی‌نیا -
آشوری - نیکفر - عباسی - اصغر سلیمی - کاظم‌نسب - وکیلی - زهرا سعیدی -
شیخ - برزگر - سیدمحسن علوی - مسعود گودرزی - طباطبایی‌نژاد -
ساداتی‌نژاد - حاجی‌بابایی - سمیه محمودی - سیده‌فاطمه حسینی - ربیعی -
فاطمه سعیدی - اولادقباد - نجفی - خاتمی - سیدحمزه امینی - گیلانی -
حسینی‌شاهرودی - مطهری - نوریان - محمدیان - سروش - صادقی - برومندی

عنوان طرح:

حذف ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی

ماده واحده- در وضعیت کنونی با توجه به تکالیف روشن مواد (۲۸) و (۳۸) و توان سازمان تأمین اجتماعی و وسایل الکترونیکی ارتباطات و تضمین‌های لازم برای احقاق حق بیمه‌شده توسط سازمان تأمین اجتماعی در مسیر حذف مقررات و قوانین زاید و مشکل‌ساز ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی حذف می‌گردد.

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین

در مورد طرح حذف ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی تقدیم می‌گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است.

- قبلاً در جلسه علمی شماره ۴۴ مورخ ۱۳۹۵/۸/۲۴ تقدیم و در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی

با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۴۲- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ایراد نمی‌باشد.

بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:
اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده ۱۲۲- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رای نمایندگان ندارد.
 می‌شود $\frac{3}{4}$ دارد.

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- موارد مندرج در موضوع طرح جزء اهداف و مقدمه توجیهی طرح می باشد؛ لذا پیشنهاد می شود برای رفع ایراد، متن ماده واحده به شرح زیر نگارش شود:

ماده واحده- ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ حذف می شود.

سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد	مرتبط
۱	قانون تأمین اجتماعی با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۵۴/۰۴/۰۳	۲۸-۳۸-۴۱-۲۹-۴۴	

قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۲۸ - منابع درآمد سازمان به شرح زیر می باشد :

۱ - حق بیمه از اول مهر ماه تا پایان سال ۱۳۵۴ به میزان بیست و هشت درصد مزد یا حقوق است که هفت درصد آن به عهده بیمه شده و هجده درصد به عهده کارفرما و سه درصد به وسیله دولت تأمین خواهد شد .

۲ - درآمد حاصل از وجوه و ذخایر و اموال سازمان .

۳ - وجوه حاصل از خسارات و جریمه های نقدی مقرر در این قانون .

۴ - کمکها و هدایا .

تبصره ۱ - از اول سال ۱۳۵۵ حق بیمه سهم کارفرما بیست درصد مزد یا حقوق بیمه شده خواهد بود و با احتساب سهم بیمه شده و کمک دولت کل حق بیمه به سی درصد مزد یا حقوق افزایش می یابد .

تبصره ۲ - دولت مکلف است حق بیمه سهم خود را به طور یکجا در بودجه سالانه کل کشور منظور و به سازمان پرداخت کند .

تبصره ۳ - سازمان باید حداقل هر سه سال یک بار امور مالی خود را با اصول محاسبات احتمالی تطبیق و مراتب را به شورای عالی گزارش دهد .

ماده ۳۸ - در مواردی که انجام کار به طور مقطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود کارفرما باید در قراردادی که منعقد می کند مقطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود همچنین کارکنان مقطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد .

پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقطعه کار از طرف کارفرما موقوف به ارائه مفاسحساب از طرف سازمان خواهد بود . در مورد مقطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت می کنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد .

هر گاه کارفرما آخرین قسط مقطعه کار را بدون مطالبه مفاسحساب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخته است از مقطعه کار مطالبه و وصول نماید . کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی - همچنین شهرداریها و اتاق اصناف و مؤسسات غیر دولتی و مؤسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده می باشند .

تبصره - (الحاقی ۱۳۷۲/۰۲/۲۶) کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند ، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقطعه کاران و مهندسین مشاوره که حداقل یکسال از تاریخ خاتمه ، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاسح حساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقطعه کاران و مهندسین مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند . میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و بر اساس آراء هیأت تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد شد . نحوه اجرای تبصره به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد .

تبصره - (الحاقی ۱۳۹۴/۰۲/۰۱) مبنای مطالبه حق بیمه در مورد پیمان های که دارای کارگاههای صنعتی و

خدمات تولیدی یا فنی مهندسی ثابت می باشند و موضوع اجرای پیمان توسط افراد شاغل در همان کارگاه انجام می شود ، بر اساس فهرست ارسالی و بازرسی کارگاه است و از اعمال ضریب حق بیمه جهت قرارداد پیمان معاف می باشند و سازمان تأمین اجتماعی باید مفاصاحساب این گونه قراردادهای پیمان را صادر کند .
ماده ۴۱ - در مواردی که نوع کار ایجاب کند سازمان می تواند پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید .
ماده ۲۹ - نه درصد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده ۲۸ این قانون حسب مورد برای هزینه های ناشی از موارد مذکور در بندهای الف و ب ماده ۳ این قانون تخصیص می یابد و بقیه به سایر تمهیدات اختصاص خواهد یافت .

ماده ۴۴ - (اصلاحی ۱۳۷۶/۰۷/۲۷) هیأت‌های تجدید نظر تشخیص مطالبات در مراکز استان‌ها با شرکت افراد زیر تشکیل می شود :

- ۱ - نماینده وزارت رفاه اجتماعی که ریاست هیأت را به عهده خواهد داشت .
 - ۲ - یک نفر از قضات دادگستری به انتخاب وزارت دادگستری .
 - ۳ - یک نفر به انتخاب شورای عالی تأمین اجتماعی .
 - ۴ - نماینده سازمان به انتخاب رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان .
 - ۵ - یک نفر به عنوان نماینده کارفرما به انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد بازرگانان و صاحبان صنایع یا یک نفر نماینده اتاق اصناف در مورد افراد صنفی و صاحبان حرف و مشاغل آزاد .
آراء هیأت تجدید نظر قطعی و لازم الاجراء است .
- تبصره - هیأت‌های بدوی و تجدید نظر تاریخ رسیدگی را به کارفرما ابلاغ خواهند کرد و حضور کارفرما برای ادای توضیحات بلامانع است